

กระทู้ถามที่ ๖๘๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอสอบถามการแก้ไขระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

ด้วยระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการวางระเบียบเพื่อให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกันตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยข้อที่ ๑๗ ของระเบียบฉบับดังกล่าว ได้ระบุว่าการโอนงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ในอำนาจของสำนักงบประมาณ เมื่อหน่วยรับงบประมาณได้รับความตกลงจากสำนักงบประมาณแล้ว ให้รายงานรัฐมนตรีทราบภายในสี่สิบห้าวัน เว้นแต่กรณีที่ทำให้เป้าหมายการให้บริการของกระทรวงกลาโหม หรือของหน่วยรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีก่อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. ที่ผ่านมา หน่วยรับงบประมาณในสังกัดกระทรวงกลาโหม ใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาว่าการโอนงบประมาณ โดยอาศัยข้อที่ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการโอนงบประมาณ โดยทำให้เปลี่ยนเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงกลาโหม หรือของหน่วยรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป และในแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการโอนงบประมาณโดยอาศัยระเบียบฉบับนี้ ในรายการใดบ้าง แต่ละรายการคิดเป็นงบประมาณเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๒. เหตุใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมภายใต้รัฐบาลพลเรือน จึงปล่อยให้มีการบังคับใช้ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งอาจขัดต่อมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะยกเลิกการให้หน่วยรับงบประมาณภายใต้กระทรวงกลาโหมสามารถขออนุมัติผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กระทำการโอนงบประมาณรายจ่ายก่อน แล้วจึงแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทราบในภายหลัง
หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
วิโรจน์ ลักขณาอดิศร
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๘๘ ร.

ของ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง ขอสอบถามการแก้ไขระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้าพเจ้า พลเอก อนุพงษ์ นาควาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ได้รับมอบหมาย
จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามที่ ๑

ที่ผ่านมา หน่วยรับงบประมาณในสังกัดกระทรวงกลาโหมใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาว่า
การโอนงบประมาณ โดยอาศัยข้อที่ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการโอนงบประมาณ โดยทำให้เปลี่ยนเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงกลาโหม
หรือของหน่วยรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป และในแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการโอนงบประมาณโดยอาศัยระเบียบฉบับนี้ ในรายการใดบ้าง แต่ละรายการ
คิดเป็นงบประมาณเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑

ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หมวด ๔ การบริหาร
งบประมาณข้อ ๑๗ กำหนดไว้ว่า “การโอนงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ในอำนาจของสำนักงบประมาณ
เมื่อหน่วยรับงบประมาณได้รับความตกลงจากสำนักงบประมาณแล้ว ให้รายงานรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหมทราบภายในสี่สิบห้าวัน เว้นแต่กรณีที่ทำให้เป้าหมายการให้บริการของ
กระทรวงกลาโหมหรือของหน่วยรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหมก่อน”

ทั้งนี้ ในขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงกลาโหมซึ่งบรรจุ
อยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวงกลาโหมหรือเป้าหมายการให้บริการของหน่วยรับ
งบประมาณนั้น จะมีการดำเนินการทบทวนค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์
ที่คาดว่าจะได้รับในห้วงของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ
โดยเมื่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จะได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวงกลาโหม เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ
แผนปฏิบัติการของหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหมและเหล่าทัพต่อไป

ที่ผ่านมากระทรวงกลาโหมได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ โดยหากมีความจำเป็น
ต้องโอนงบประมาณ กระทรวงกลาโหมจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย
การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงบประมาณกำหนด
นอกจากนี้ในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รายการใดก็ตาม หากทำให้มีผลกระทบต่อ

การดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณจนเป็นผลให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย การให้บริการของหน่วยรับงบประมาณ หรือของกระทรวงกลาโหม จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อน จึงจะสามารถดำเนินการได้ โดยที่ผ่านมายังไม่เคยมีการโอนงบประมาณในรายการใดที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินงานจนต้องมีการเปลี่ยนเป้าหมายการให้บริการของกระทรวง หรือเป้าหมายการให้บริการของหน่วยรับงบประมาณ

ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังกล่าว เป็นระเบียบ ภายในกระทรวงกลาโหม โดยสาระสำคัญของระเบียบข้อ ๑๗ ให้มีขั้นตอนที่หน่วยรับงบประมาณ จะต้องรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้ทราบ ในกรณีที่ได้รับคำสั่งให้โอนงบประมาณรายจ่าย ที่อยู่ในอำนาจของสำนักงบประมาณเรียบร้อยแล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการควบคุมและติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวงกลาโหมต่อไป

คำถามที่ ๒

เหตุใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ภายใต้รัฐบาลพลเรือน จึงปล่อยให้มีการบังคับใช้ ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งอาจจะขัดต่อมาตรา ๓๕ และ มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมจะยกเลิกการให้หน่วยรับงบประมาณภายใต้กระทรวงกลาโหม สามารถขออนุมัติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกระทำการโอนงบประมาณรายจ่ายก่อน แล้วจึงแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมทราบในภายหลัง หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒

กระทรวงกลาโหมดำเนินการโอนงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงโดยยึดถือและปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงบประมาณกำหนดอย่างเคร่งครัด เช่นเดียวกับกระทรวงและส่วนราชการอื่น ๆ โดยการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่าย มาตรา ๓๕ กำหนดไว้ว่า “งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายจะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือให้โอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้ง ส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้น

ไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือรวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภาครัฐภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ”

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่าย มาตรา ๓๖ วรรคแรก กำหนดไว้ว่า “งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงาน หรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี”

นอกจาก **พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑** แล้ว ในเรื่องการโอน งบประมาณรายจ่าย กระทรวงกลาโหมยังได้ปฏิบัติตาม ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๔ การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือ การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ข้อ ๒๕ กำหนดไว้ว่า ในกรณีหน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี จะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า ความโปร่งใส รวมทั้งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการให้บริการกระทรวงด้วย

ข้อ ๒๖ กำหนดไว้ว่า การโอนงบประมาณรายจ่าย หรือการโอนเงินจัดสรรจากแผนงานหนึ่ง ไปตั้งจ่ายในแผนงานอื่น ให้กระทำได้เฉพาะการโอนระหว่างแผนงานพื้นฐาน หรือระหว่างแผนงานยุทธศาสตร์ หรือระหว่างแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ ภายในหน่วยรับงบประมาณเดียว โดยให้ขอ ความตกลงกับสำนักงบประมาณ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ สรุปได้ว่า การโอนงบประมาณรายจ่ายให้หน่วยรับงบประมาณ สามารถโอนเงินจัดสรรได้ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ แต่จะต้องจัดส่งรายงาน การโอนตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการโอนเงินจัดสรร ทั้งนี้ ให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร หรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งข้อ ๘ สรุปได้ว่า กรณีมีความจำเป็นเพื่อจัดทำผลผลิต หรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หัวหน้าหน่วยรับ งบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ภายใต้แผนงาน ผลผลิต หรือโครงการเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด รวมทั้งกระทรวงกลาโหม

ยังได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หมวด ๔ การบริหารงบประมาณข้อ ๑๗ กำหนดไว้ว่า “การโอนงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ในอำนาจของสำนักงบประมาณ เมื่อหน่วยรับงบประมาณได้รับความตกลงจากสำนักงบประมาณแล้วให้รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทราบภายในสี่สิบห้าวัน เว้นแต่กรณีที่ทำให้เป้าหมายการให้บริการของกระทรวงกลาโหมหรือของหน่วยรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงไป ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อน” อีกด้วย

โดยระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นระเบียบภายในกระทรวงกลาโหม ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยสาระสำคัญของระเบียบข้อ ๑๗ ให้มีขั้นตอนที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้ทราบ ในกรณีที่ได้รับความสะดวกให้โอนงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ในอำนาจของสำนักงบประมาณเรียบร้อยแล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการควบคุมและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ การบังคับใช้ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงไม่เป็นการขัดต่อมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่อย่างใด